

Najnovšie informácie z USA potvrdzujú obavy MSSR týkajúce sa biologickej bezpečnosti

15.6.2026 - | Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky

Po zverejnení informácií Tulsi Gabbardovej sa opakovane potvrdzuje správnosť postoja Ministerstva spravodlivosti SR presadzujúceho dôraz na biologickú bezpečnosť v rámci rokovaní o Prílohe PABS k Pandemickej dohode.

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky berie na vedomie najnovšie vyjadrenia riaditeľky amerických národných spravodajských služieb Tulsi Gabbardovej, podľa ktorých vláda Spojených štátov amerických dlhodobo financovala viac ako 120 biologických laboratórií vo viac ako 30 krajinách sveta vrátane Ukrajiny.

Ako uviedla Tulsi Gabbardová: „Po mesiacoch preverovania dokumentov a materiálov amerických národných spravodajských služieb dnes zverejňujem nové dôkazy o dlhodobom financovaní viac ako 120 biologických laboratórií vo viac ako 30 krajinách sveta zo strany vlády Spojených štátov.“

Gabbardová zároveň upozornila: „Mnohé z týchto laboratórií financovaných vládou USA sa v súčasnosti alebo v minulosti podieľali na výskume nebezpečných a vysoko nákazlivých patogénov a v niektorých prípadoch aj na výskume typu zisku funkcie (gain-of-function), pričom tento výskum podliehal len obmedzenej verejnej kontrole a dohľadu.“

Výskum typu zisku funkcie (gain-of-function) predstavuje oblasť biologického výskumu, pri ktorej môže dochádzať k zvyšovaniu určitých vlastností mikroorganizmov vrátane ich prenosnosti, schopnosti šírenia, virulencie alebo odolnosti voči liečbe. Práve preto patrí medzi najdiskutovanejšie otázky biologickej bezpečnosti na medzinárodnej úrovni.

Ministerstvo spravodlivosti SR v tejto súvislosti poukazuje na to, že zverejnené informácie opakovane potvrdzujú správnosť postoja Slovenskej republiky, ktorá v rámci rokovaní o Prílohe PABS k Pandemickej dohode Svetovej zdravotníckej organizácie presadzuje dôraz na biologickú bezpečnosť, biologickú ochranu, transparentnosť nakladania s patogénmi s pandemickým potenciálom a účinnú reguláciu rizikového biologického výskumu.

Poradkyňa ministra spravodlivosti SR Marica Pirošíková už v rámci pripomienok Ministerstva spravodlivosti SR upozorňovala, že systém založený na zdieľaní patogénov musí obsahovať jasné a vymáhateľné bezpečnostné pravidlá.

„Pri systéme, ktorý pracuje s patogénmi s pandemickým potenciálom, nemožno rezignovať na právnu istotu, zodpovednosť a vymáhateľné ochranné mechanizmy. Bez jasných pravidiel správy, dohľadu a právnej zodpovednosti zakotvených priamo v texte Prílohy PABS by takýto režim predstavoval neprijateľné právne a bezpečnostné riziká,“ uviedla Marica Pirošíková.

Ministerstvo spravodlivosti SR zastáva názor, že ak má medzinárodné spoločenstvo vytvárať nové mechanizmy prístupu k patogénom a pripravenosti na pandémie, musia byť neoddeliteľnou súčasťou takéhoto systému aj najvyššie štandardy biologickej bezpečnosti vrátane dôslednej kontroly laboratórií pracujúcich s nebezpečnými biologickými agensmi a medzinárodnej diskusie o zákaze alebo prísnej regulácii výskumu zisku funkcie (gain-of-function), pokiaľ by mohol viesť k zvýšeniu pandemického rizika.

„Aktuálne zverejnené informácie potvrdzujú, že požiadavky Slovenskej republiky na posilnenie

biologickej bezpečnosti nie sú hypotetické ani formálne. Ide o legitímnu reakciu na existujúce riziká spojené s manipuláciou s patogénmi s pandemickým potenciálom. Práve preto Slovenská republika presadzuje, aby biologická bezpečnosť patrila medzi základné piliere pripravovaného systému PABS,“ uviedla Marica Pirošíková.

Ministerstvo spravodlivosti SR bude aj naďalej presadzovať, aby výsledné znenie Prílohy PABS obsahovalo dostatočné bezpečnostné, kontrolné a zodpovednostné mechanizmy zodpovedajúce potenciálnym rizikám spojeným s nakladaním s patogénmi s pandemickým potenciálom.

Zdroj: <https://www.dni.gov/index.php/newsroom/press-releases/press-releases-2026/4163-pr-10-26>

<https://www.justice.gov.sk/aktualne-temy/najnovsie-informacie-z-usa-potvrduju-obavy-mssr-tykajuce-sa-biologickej-bezpecnosti>